

Vladár Gábor soproni református lelkipásztor igehirdetése
(2020. március 29.)

Jézus a templomban

„A mi segítségünk az Úr nevében van, aki teremtette az eget és a földet.”

Kezdő (fennálló) ének: 165. dicséret 1. vers: „Itt van Isten köztünk”

Derekas ének: 23. zsoltár 1-3. versei: „Az Úr énnékem őriző pásztorom”

Lekció: Lukács evangéliuma 20,1-8

Történt az egyik napon, amikor a templomban tanította a népet, és hirdette az evangéliumot, hogy odaléptek a főpapok és az írástudók a vénekkel együtt, és megkérdezték tőle: Mondd meg nekünk, milyen hatalommal cselekszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat? Ő pedig így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit, mondjátok meg nekem: Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől? Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani: Akkor miért nem hittetek neki? Ha pedig azt mondjuk, emberektől, az egész nép megkövez minket, mert meg van győződve arról, hogy János próféta volt. Ezért azt felelték neki, hogy nem tudják, honnan való. Erre Jézus így szólt hozzájuk: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.

Imádság: Mennyei Atyánk, a Jézus Krisztus által! Áldunk és magasztalunk téged azért, hogy szereteted és kegyelmed sokkal nagyobb, mint sem azt el tudnánk képzelni. Köszönjük, hogy Szentlelkeddel itt vagy közöttünk ígéreted szerint. Nagy csoda ez. De kérjük tőled azt a még nagyobb csodát, hogy minden másról megfeledkezve az egy szükséges dologra figyeljünk, a te Igédre. Hadd lehessünk most veled.

Bocsásd meg, hogy mindannyiszor csak addig jutottunk el, hogy már-már elindultunk feléd, hogy rád bízunk magunkat, azután mégsem indultunk el. Sok minden visszafogott, megkötözött, lehúzott. Felébredt ugyan bennünk a vágy, de nem lett belőle cselekedet.

Köszönjük, hogy ennek ellenére ma újból szólni akarsz hozzánk. Kérjük, hogy amikor a te szavadat halljuk, meg ne keményítsük a szívünket. S ne maradjunk abban a lehetetlen helyzetünkben, amelyben vagyunk. Mozdíts ki bennünket - szeretnénk közelebb jutni hozzád. Hisszük, hogy elég erős a te kegyelmed, szeretetednek és Igédnek vonzása. Krisztusért kérünk, hallgass meg könyörgésünkben! Ámen.

Prédikáció előtti ének: 165. dicséret 6. verse: „Jöjj, és lakozz bennem”

Textus: „(Jézus) a templomban tanította a népet, és hirdette az evangéliumot.” (Lk 20,1)

Szeretett Testvéreim!

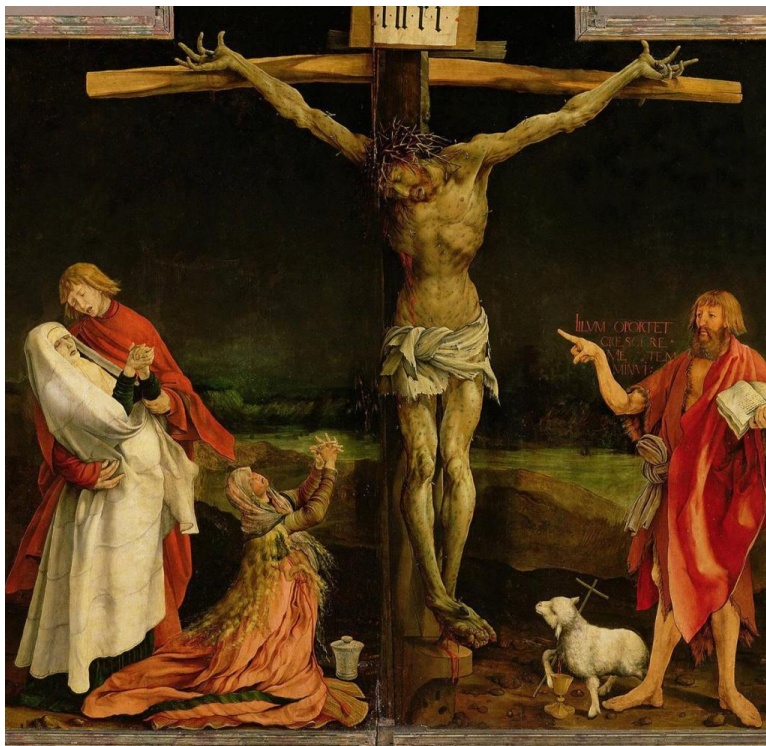
Ha egy bő hónappal ezelőtt olvastuk volna a mai napra kijelölt evangéliumi szakaszunkat, valószínűleg nem nagyon figyeltünk volna fel annak első mondatára: „Jézus a **templomban** tanította a népet, és hirdette az evangéliumot...”. Mára azonban minden megváltozott körülöttünk, és különös jelentősége lett ennek a néhány szónak, hogy Jézus a zsidó páska-ünnep előtti napokban a jeruzsálemi templomban tanította a népet, és hirdette számukra az evangéliumot. Korona-karanténba zárt életek lettünk. Ez azt jelenti, hogy jelenleg nem a templomban, hanem az élő Isten Szentlelkének életeket egybeölelő közösségében vagyunk együtt, de mégis az ő színe előtt. Külső helyzetünk nem változtat semmit azon a tényen, hogy keresztyén hitünk szerint a Szentírásból most is az élő Isten szava szól hozzánk, és most is üzeni akar nekünk Igéjén keresztül.

1. Néhány nappal a páska-bárány ünnepe előtt tehát Jézus Urunk is ott van már Jeruzsálemben, hogy tanítványaival együtt megülje az ősi ünnepet, az egyiptomi rabszolgaságból való csodás szabadulás ünnepét. Ezt az ünnepet Isten népe az ígéret földjén való letelepedése előtt is megtartotta már, amikor még nem volt templomuk. Ma is megünnepli a zsidóság, otthon, családi ünnepként, amikor már nincs templomuk. Az ünnep külső formái tehát változhatnak, mégis egy és ugyanazon ünnepről van szó. Nem a szertartási formák a lényegesek, hanem a szabadulás, a megváltás öröme. Mindezt, Testvérek, nem vallástörténeti érdekességként mondtam el, hanem az ez évi húsvéti ünnepünkre tekintettel. Húsvétkor valószínűleg nem lesz lehetőségünk valóra váltani szép énekünk szavait: „*Ha templomban megjelenek, ahol összesereglenek felséges neved imádói*” (480. ének 4.v.), mert megtörténhetik, hogy a templomajtók zárva lesznek. Milyen szép volna azonban, ha Krisztus feltámadásának szent ünnepén a családjaink együtt lennének a szép fehér kendővel leterített asztal körül, és Isten Igéjének közös olvasásával és énekléssel imádságban magasztalnánk Istent szabadításáért, húsvét örömeért. Bárhogyan is lesz az ünnepünk, bizonyosak lehetünk abban, hogy feltámadt Urunk a zárt ajtókon át is belép majd hozzánk, családi vagy magányos életünkbe, hogy elmondhassa mindnyájunknak: „Békesség neked!” (Jn 20,21), „íme, én veled vagyok, minden napon, a világ végezetéig” (Mt 28,20).

A felolvasott szentírási szakaszunk előtt arról olvasunk, hogy Jézus Urunk kiüzte a templomból az ott kereskedő árusokat. Szent hevületében az ősi, prófétai szavakat idézi: Isten háza „az imádság háza”. Vagyis: Nem lehet azt, ami az Istené, rablók barlangjává tenni (Lk 19,46; vö. Ézs 56,7). Borzalmas prófétai látomásban látja a szent város és a templom eljövendő pusztulását. Könnyeivel küszködve mondja: „kő kövön nem marad benned” (19,44). Egyúttal azonban tanítgatja is az őt hallgató sokaságot: a lerombolt szentély helyett Isten immár készíti azt az „új templomot”, az anyaszentegyházat, amely valóban imádság háza lesz minden nép számára. Azaz azt mondja: engem megölhettek, szent testemnek „templomát” lerombolhatjátok, mennyei Atyám azonban engem, az építők által megvetett követ ennek az új, lelki templomnak a „sarokkövévé” tett (Lk 20,17; vö. Zsolt 118,22). Szeretett Testvéreim! A közös istentiszteleti imádság az anyaszentegyház szíve. Az istentisztelet, az ott elmondott imádság nem csak a digitális eszközök alkalmazásával kapcsolja egybe Isten népét az egész világon, mint tegnap délután a Vatikánból közvetített imaóra. Amikor gyülekezetként itt e földön imádkozunk, akkor Istenünk Szentlelke szó szerint „egyet-földet” megmozgat, és imádkozó, Őt magasztaló népét egybeöleli a mennyei istentisztelet résztvevőivel, az angyali karokkal és előre sietett szeretteinkkel. Erről vall a költő Jékely Zoltán „A marosszentimrei templomban” című, megrendítő versében: „*Így énekelünk mi, pár megmaradt // - azt bünteti, akit szeret az Úr -, // s velünk dalolnak a padló alatt, kiket kiirtott az idő gazul*”. Igen, együtt vagyunk: ők és mi, most és az örökkévalóságban

egyaránt. Mert akik e földi világban Istennel beszélgetnek, azokkal ő mennyei világában sem szakítja meg ezt a beszélgetést.

2) De figyeljük tovább felolvasott Igénket! A zsidó nép vezetői, a főpapok, az írástudók és a vének odamennek Jézushoz, és keményen felelősségre vonják: milyen felhatalmazás alapján üzöd ki a templomból az árusokat, és milyen felhatalmazás alapján tanítasz itt a templomban. Mi, főpapok, Áron főpaptól, felszentelés alapján kaptuk a hatalmunkat. Mi, írástudók, a Szentírás szakszerű ismeretére alapozzuk hatalmunkat. Mi, vének, hosszú élettapasztalatunkra hivatkozhatunk. De te milyen felhatalmazás alapján borítod fel ősi, Mózesből örökölt istentiszteleti rendünket? Komoly kérdés! Urunk mégis úgy válaszol, hogy lényegében megtagadja a válaszádat. Pontosabban: *tagadásának a módja* a válasz. Kérdésre kérdéssel válaszol: „Mondjátok meg nekem, vajon a János keresztsége mennyből való volt-e, vagy emberektől”. A nép vezetői azonnal átlátták, hogy itt csapdahelyzetbe kerültek. Jézus kérdésére nincs jó válasz. Ha azt mondják, hogy emberektől való volt, akkor a körülöttük lévő, feszülten figyelő sokaságot sértették volna meg érzésében. Ha azt mondják, mennyből való volt, akkor pedig egy náluknál nagyobb tekintélyt ismertek volna el, akit követniük kellett volna, de nem tették. Tévednénk azonban, ha csupán egy ügyes csapdaállítást látnánk Jézus kérdésében. Urunk azzal, hogy Keresztelő Jánosra hivatkozik, valami mélyebb összefüggésre kíván utalni. Többen is ismerik talán a Testvérek közül Matthias Grünewald világhírű oltárképét, amely Keresztelő Jánost úgy ábrázolja, amint a próféta (a történeti sorrendtől kicsit eltérve) hosszú, göcsörtös ujjával a kereszten függő Megváltónkra mutat. Keresztelő János egész életprogramját, küldetését magába foglalja ez a szenvedő Megváltónkra mutató ujj: „Neki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom” (Jn 3,30).

Matthias Grünewald: Isenheimi oltár

Kedves Testvérek! Ebben a böjti, húsvét előtti időben minket is kérdez Urunk: Mit gondolsz Keresztelő Jánosról. Bűnbánatra hívó szava „mennyből” való-e, Isten szava-e neked? Én, Jézus, tekintély vagyok-e számodra, úgy, mint Keresztelő Jánosnak? Ki az úr az életedben, a családotokban, az otthonodban? Ezekben a hetekben, hónapokban különösképpen is rákényszerít Isten minket az alább szállásra. Talán szeretjük, ha látnak, esetleg megcsodálnak minket az emberek. Vagy éppen megbénít a tudat, hogy vajon mit szólnak ehhez, vagy ahhoz a dolgunkhoz. Ez a járvány sok mindentől megfoszt minket, és sokféle, fontosnak

gondolt, lényegtelen dolgot lehánt az életünkről. Manapság, amikor a fél ország a számítógépek, a telefonok és egyéb digitális eszközök társaságában tölti az életét, lassanként éppen a virtuális valóságok világától csömörlünk meg. Talán azért van ez, hogy újra

észrevegyük: mi az igazán fontos és lényeges az életünkben. Keresztelő János, persze, nem kényszerből, hanem önként tett bizonyoságot Jézus mellett. Ez az evangéliumok kapujában álló zordon prófétai alak ma is egyértelműen mutatja nekünk az utat Jézus Krisztus felé: „Neki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom”. Le kell szállnunk a magas lóról. El kell ismernünk Jézus hatalmát, vagy más szóval, Isten tekintélyét az életünk fölött.

De mit jelent ez? Azt, hogy Isten Krisztusban nekem felajánlott szövetségét örömmel elfogadom. Kellenek életünkben a szövetséges társak, mert egyedül nem megy. Véges emberek vagyunk. Kell a házastárs, kellenek a szülők, a tanárok, a diáktársak, a templomban mellettem ülő hívő testvérem. És kell a legfőbb szövetségesünk: az élő Isten, a velünk vándorló Jézus Krisztus. Hiszen mi lehet jobb annál, minthogy Őbenne hit által szövetséges társra találhatunk. Lázadásaink idején Isten-hitünkben nyerhetünk létbátorságot. Még akkor is, ha ez a világ, sőt, saját életünk sem igazolja sokszor ezt., Tétlenségre ítélt állapotunkban ugyancsak Isten-hitünkben meríthetünk reménységet. A remény nem azt jelenti, hogy minden visszaáll majd az eredeti állapotába, hanem azt, hogy értelme volt és van mindannak, ami velem történt és történik. Csak Tőle kaphatunk szeretetet a hetekre-hónapokra próbára tett családi-közösségi életünk számára. Most nem tudunk elfutni egymás mellől. De mindegy is, hová mennél, önmagadat mindig magaddal viszed. Most egyetlen feladatunk van: otthon maradni. A feltámadt Úr azt mondja tanítványainak: maradjatok Jeruzsálemben, és várjátok Isten Szentlelkének eljövetelét, aki majd tisztázza a helyzeteteket. A mi helyzetünket is a Szentlélek Isten tisztázhatja: valamennyien kegyelemben hordozott gyermekei vagyunk az Istennek. Fülemben zsong az éppen 75 évvel ezelőtt, 1945. április 9-én mártírhalált halt német teológus, Dietrich Bonhoeffer verse. A Gestapo börtönében, a biztos halálra várva írta 1944. december 31-én e sorokat: *„Áldó hatalmak oltalmába rejtve, // csak várjuk békén mindazt, ami jó, // mert Isten őriz híven reggel-este, // ő hű lesz, bármit hozzon a jövő”*.

3. Végül figyeljünk, Testvéreim, Igénknek arra a szép üzenetére, amit soha nem volna szabad elfelejtenünk. Azt hallottuk felolvasott szakaszunkban, hogy Jézus tanította a népet, és hirdette nekik az evangéliumot. Tanítani sokan tudnak, de soha, egyetlen tanító sem vette olyan komolyan az embert, mint ahogyan ő. És ezt az emberek megérezték. Azt olvassuk Máté evangéliumában: „a sokaság elálmélkodott tanításán, mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók” (Mt 7,28.29). Miért tudta ezt megtenni? Azért, mert a mennyei értékrendet képviselte itt közöttünk, és nem emberi számítások vezérelték. Ezt a mennyei értékrendet vegyük át mi is. Idáig azt gondoltuk, mi mindent megvehetünk pénzen, azt tehetünk, amit akarunk, oda mehetünk, ahova kedvünk szottyán. És ezt tekintettük normalitásnak. Megfeledkeztünk olyan egyszerű igazságokról, amiről az egészségesen gondolkodó embereknek nem volna szabad megfeledkezniük: hogy ti. a Föld gömbölyű, és minden összeér mindennel. Elfeledkeztünk arról: arra születünk, hogy kapcsolatban legyünk. Most a nagy átrendeződések korszakát kell megélnünk. Vegyük észre, mi az igazán fontos az életünkben: az egészségünk, a családjunk, az eddig észre nem vett idősök, az életünket segítő orvosok, ápolók, az a sok-sok ember, akik most erejüket megfeszítve dolgoznak azért, hogy ennek az országnak jövője legyen. Ne csak az okát, vagy az értelmét keressük mostani helyzetünknek, hanem találjuk meg az *értékét* is.

Jézus Krisztus halálba készül, mégis ott van az övéi között, hogy tanítsa őket, és hirdesse számukra az evangéliumot. Az evangélium pedig az, hogy ő meghalt értünk, hogy nekünk életünk, örök életünk legyen. Megváltott világban élünk, ezért tudhatjuk: mindennek végén az élet fog győzedelmeskedni. És ha majd az életünk ismét visszatér a maga normalitásába,

akkor ez ne csak a kézfogást, a konditermet és a színházat jelentse, hanem legyünk nyitottá Isten országa felé. Krisztus halála és feltámadása óta az örökkévalóság fényében láthatjuk életünket. Ez a mi egyetlen reménységünk. Ámen.

Imádság: Mindenható Istenünk! Mennyei édes Atyánk a Jézus Krisztus által! Mi is azt kérjük most, amit a tanítványok kértek egykor Mesterüktől: Uram, taníts minket imádkozni. Nem tudták, és mi sem tudjuk sokszor, hogyan kell ezt jól és helyesen tenni. E napokban, amikor oly sokaknak az élete lett bizonytalanná, Hozzád könyörgünk: növeld a mi hitünket. Adj nekünk létbátorságot, hogy újra megtaláljuk a Hozzád vezető utat, és merjünk Tőled kérni.

Napjainkban sokaknak kell felelős vezetőként súlyos döntéseket meghozni és másokkal elfogadtatni. Add, hogy ne csak kritizáljunk őket, hanem tudjunk imádkozni is értük. Ez imádkozunk a döntéshozókért, a szakemberekért, az intézményekért, hogy a válság idején jó és helyes döntéseket hozzanak. Áldd meg az egészségügyben, és az emberért végzett szolgálatukért mindazokat, akik most erőn felüli terheket hordoznak. Imádkozunk, Atyánk értük, és mindazokért, akik önkéntesként, vagy hivatásuk szerint ma is munkában vannak, hogy egészségünket megvédjék. Add, hogy fáradozásuk ne legyen hiábavaló. A szokásosnál is többen halnak meg, és nem csak idősek. Könyörgünk, Atyánk, hogy ne felkészületlenül távozzanak e földi életből, hanem megbékélten, a Tőled nyert békességgel mehessenek mennyei világodba.

De egyéni világunkat is eléd tárjuk, Urunk. Eléd visszük azokat, akikért naponként imádkozunk: a gyermeket váró édesanyát, a kórházban szabadításodért sóhajtó fiatal betegünket, az otthon operációjára váró testvérünket, a vírus miatt munkahelyét elvesztő ismerőst, az idősek otthonában rekedt öregjeinket, és azt a kis legényt, aki már fogsága második napján hiányolta osztálytársait. És azokat, akikről gondoskodnunk kellene, de nem tudunk. Urunk, segíts meg minket.

Könyörülj rajtunk, Istenünk, akik benne élünk e világ félelmében. Add nekünk az örök élet bizonyosságát. Vigyázz erre az emberi nemzetségre, hogy szorongásaink közepette is tudjunk élni, és együtt élni másokkal, testvéreinkkel. Adj e mostani nyomorúságunkhoz mért áldást. És áldd meg anyaszentegyházadat, hogy nyitottak legyünk Országod erőinek befogadására. Hadd lehessünk a Te új világodnak bizonyágtévői, és elvégezhessük azt a szolgálatot, amellyel megbíztál. Krisztusért kérünk, hallgass meg könyörgésünkben. Ámen.

MIATYÁNK

Záróének: 229. dicséret 1-3. versei: „Hű pásztorunk, vezesd a te árva nyájadat”.

Áldás: *Áldjon meg téged az ÚR, és őrizzen meg téged!
Ragyogtassa rád orcáját az ÚR, és könyörüljön rajtad!
Fordítsa feléd orcáját az ÚR, és adjon neked békességet! Ámen.*